

Aparte mix: Cajunblues

Les Chats Cadiens bestaat uit vier Nederlandse topmuzikanten die aanstekelijke accordeonblues uit Louisiana (Zydeco) mengen met Deltablues (rauwe gitaar en scheurende mondharmonica).

Deze nieuwe crossover-stijl wordt 'Cajunblues' genoemd. Uniek is bovendien dat op de accordeon ook de baspartijen worden gespeeld. Bandleider Henk de Kat werd met die revolutionaire speelstijl in 2004 al uitgeroepen tot 'Beste zydeco-accordeonist van Europa', en gisteren kende een vakjury hem opnieuw die titel toe. [Klik hier](#).

Vorig jaar verscheen de eerste CD, met twaalf eigen composities. Enkele recensies: 'Een fantastische meesterzet van een opwindend zydeco-kwartet' (Fret). 'Schitterende band en Nederlandse cajunblues van wereldklasse' (Rootstime). 'De muziek van Les Chats Cadiens is werkelijk on-Nederlands goed' (Altcountry). 'Eén van de beste zydecogroepen' (Bobtje Blues). 'Een juweeltje. Een volstrekt eigen vorm van zydeco.' (Holly Moors). 'Dé feestmuziek voor deze verregende zomer' (Country Gazette). Gisteren riep een vakjury het album uit tot 'Beste zydeco-CD van het jaar'. [Klik hier](#).

Hans de Vries

Jeroen Elfferich

Henk de Kat

Willem van Dullemen

Les Chats Cadiens is een krachtenbundeling van vier bandleiders, die met eerdere eigen groepen stuk voor stuk hun sporen verdienden in de Nederlandse jazz, blues en roots. Drie van hen stonden diverse malen op het North Sea Jazzfestival: accordeonist Henk de Kat (oprichter destijds van La Blusa), mondharmonica-speler Hans de Vries (voorheen de voorman van Louisiana Radio) en bluesgitarist Willem van Dullemen (ex-aanvoerder van The Groovetones). Eind 2006 sloot Jeroen Elfferich zich aan, een jonge drummer met ook een eigen jazzgroep (Elfferich Four).

Clifton Chenier

Samen is dit viertal vooral geïnspireerd door de authentieke accordeonblues van Clifton Chenier (1925-1987). Als telg van een vroegere slavenfamilie groeide hij op in Louisiana, temidden van blanke cajuns. Deze cajuns zijn verre nazaten van een groep Franse emigranten die rond 1604 eerst naar de oostkust van Canada trokken. Daar streken ze neer op een schiereiland dat ze doopten tot 'Acadie' (tegenwoordige naam: Nova Scotia). Rond 1755 werden hun afstammelingen er verdreven door Engelsen. In die wrede periode vluchtte een deel van de Acadie-bewoners per schip ver zuidwaarts, naar de moerasgebieden achter New Orleans. Hun historische Franse vioolmuziek namen ze daarbij mee. Weer honderdvijftig jaar later, tegen 1900, dook in Louisiana ook de accordeon op. Dat toen betrekkelijk jonge instrument (pas rond 1825 uitgevonden in Berlijn) bleek goed te harmoniëren met de viool.

De combinatie van Franse fiddle plus Duitse trekzak/accordeon ontwikkelde zich rond 1910 in de binnenlanden van Louisiana tot opgewekte dansmuziek voor de zaterdagavond: de cajun-stijl. Die muziek wordt gezien als 'blanke' muziek. Toch speelden ook Afrikaanse ritmes een rol bij het ontstaan daarvan. Omstreeks 1950 kwam die 'zwarte' invloed nog pregnanter naar voren, toen Clifton Chenier er op zijn piano-accordeon ritmes uit de blues en rock & roll doorheen ging kruiden. Daarmee creëerde hij een eigen creoolse mix, gepeperder en bluesier dan het wat braveren blanke cajun-genre. 'Zydeco', noemde hij zijn stijl. Chenier werd daarmee een legende, de 'BB King op accordeon' zou je achteraf kunnen zeggen. Bij optredens in Europa werd hij ovationeel onthaald op de jazzfestivals van Parijs en Montreux. Hij overleed in 1987.

Authentieke sfeer

Henk de Kat was rond 1982 de eerste accordeonist in Nederland die zich toelegde op deze 'vrolijke tak van de blues'. Hij werd vooral aangestoken door een filmdocumentaire waarin Clifton Chenier losjes de blues speelt op de veranda van zijn oma, de maat stampend op de houten vloer. Om zo'n pure Louisiana-sfeer met een band ook vanaf concertpodia uit te stralen, heeft De Kat in de loop der jaren een stijl ontwikkeld waarbij hij niet alleen de losse klavierkant van z'n instrument laat horen (zoals bij de meeste bands het geval is) maar óók de baspartijen. Zoals Chenier natureel deed op die veranda, en ook op z'n vroegste langspeelplaten. Bij Les Chats Cadiens worden de met links gespeelde grondbas-loopjes via inbouwmicrofoons nu speciaal uitversterkt, terwijl met rechts bluesy wordt gesoleerd op het klavier. Het concertpubliek, dat op het podium 'slechts' vier man ziet, en niet de doorgaans gebruikelijke basgitarist als vijfde man, vraagt zich vaak verbaasd af 'waar die diepe, vette bassen toch vandaan komen...'. De verwondering is begrijpelijk, want deze twee-in-één formule is uniek. Voor zover bekend is er geen zydecoband ter wereld, ook in Louisiana zelf niet, met een accordeonist die tevens de functie van bassist vervult. Op uitnodiging van Paul Acket trad De Kat drie keer op tijdens het North Sea Jazzfestival. In 2004 werd hij met zijn bijzondere stijl uitgeroepen tot 'Beste zydeco-accordeonist van Europa'. Gisteren werd hij voor de tweede maal gekozen tot 'Beste zydeco-accordeonist van Europa'.

Willem van Dullemen

Foto: Jan van der Loos

Deltablues

Ook gitarist Willem van Dullemen stond enkele malen op North Sea Jazz, met de Hoochie Coochie Band en met Katie Webster. Hij is een autoriteit op het gebied van de Deltablues. Kenners noemen hem één van de beste lyrische bluesgitaristen in Nederland. Hij heeft zich intens verdiept in de muziekgeschiedenis van het diepe zuiden van de USA, en beheerst alle stromingen. Hij is een bevlogen solist, speelt daarnaast slidegitaar en 'ouderwets' fingerpicking. Van Dullemen had in het verleden zijn eigen bluesbands Tip On In en The Groovetones. Hij stond in het voorprogramma van George Butler, Luther Allinson en The Fabulous Thunderbirds en maakte platen met o.a. Eddie Campbell, Keith Dunn en Fenton Robinson. In Amerika toerde hij met mondorganist Lynwood Slim. Onlangs trad hij op als gastgitarist bij de 92-jarige David Honeyboy Edwards, de laatst levende die nog met Robert Johnson heeft gespeeld.

Louisiana Radio

Ook multi-instrumentalist Hans 'Homesick' de Vries heeft een 'dubbelrol' in Les Chats Cadiens. Hij kan met links raggen op het wasbord, met een lepel of melkklopper, en tegelijk met rechts z'n mondharmonica hanteren en daar virtuoze soli uit toveren. De Vries begon als voorman van bluesgroep Homesick & The Backstabbers. Daarna richtte hij Louisiana Radio op, wat een baanbrekende cajun- en zydeco-band werd. Hij speelde hiermee in binnen- en buitenland, ook op het jazzfestival van Montreux. Muziekblad 'Oor' schreef over hem dat hij 'met een schijnbaar achteloze virtuositeit als geen ander de kern weet te raken van deze ogenschijnlijk zo simpele muziek'. De Vries heeft tegenwoordig zijn eigen kleinschalige groep, de Louisiana Men (blues, cajun, soul, gospel).

Maar daarnaast is hij vaste man in Les Chats Cadiens als gigant op de bluesharp (mondharmonica) en op wasbord, triangel en een zelf gefabriceerde voodoo-stick. Een feest om mee te maken.

Bij dit trio heeft zich onlangs drummer Jeroen Elfferich gevoegd. Hij deed in de zomer van 2006 mee op een jamsessie, en dat klikte meteen. Elfferich, die na het conservatorium slagwerk-leraar is geworden aan twee muziekscholen en met de 'Elfferich Four' ook zijn eigen moderne jazzband heeft, is een meester in het kleine. Zijn drumstel bestaat bewust uit slechts een basdrum, een snaretrommel en een hihat. Maar het is een wonder wat hij daarmee kan. Met brushes en hotrods legt hij basis neer van dampende zydeco-ritmiek, waarbij kenners altijd genieten van de telkens verschuivende accenten waarmee Elfferich extra spanning en dynamiek weet in te brengen.

Eigen repertoire

Les Chats Cadiens is geen band die klakkeloos de bekende nummers uit het Louisiana-repertoire naspeelt. De band legt zich juist toe op eigen composities: swingende en melodische nummers met invloeden uit de blues van Chenier, de vrolijke stijl van acadiens als Queen Ida, de jazzsoul van New Orleans, oude Deltablues en snuifjes TexMex en Americana. Samen een eclectische mix van aanstekelijke twosteps, moerasballads, stampende shuffles en bluesy walsen. 'Cajunblues', zo omschrijven de bandleden met een nieuw woord hun mengvorm.

Gezongen wordt in het Frans en Engels, vaak driestemmig. De teksten van de bandcomposities gaan onder meer over onderwerpen dichtbij huis, zoals schaatsen in de polder (La Valse du Patinage), het door een Vinex-wijk overspoelde Nootdorp bij Den Haag (Nutvillage Twostep) en de verhalenvertellers-scene uit Rotterdam (Storyteller's Blues). Ook is als eerbetoon een nummer gewijd aan inspirator Clifton Chenier (Clifton's La-La).

Op dit moment wordt Les Chats Cadiens gezien als één van de verrassendste zydecobands van Europa. De groep is een buitenbeentje in de blues met die crossover van stijlen met de eigen composities, de mix van drie hoofdinstrumenten (accordeon, gitaar en mondharmonica) plus die unieke accordeonbas. Ook is het repertoire een stuk gevarieerder en verrassender dan het qua melodie en ritme wat meer monotone cajun-genre.

De vier musici geven zich op het podium ook puur en intens, waardoor optredens een bluesfeest worden waar het spelplezier vanaf spat. "Een lust om op te dansen, een genot voor wie alleen maar wil luisteren", zo vatte een recensent samen. "Jullie spēlen geen muziek, jullie zijn muziek", zei een bezoeker laatst.

Les Chats Cadiens speelt haar cajunblues vooral in concertvorm op jazz- en blues- en rootsfestivals, en in muziektheaters en luistercafés. In het nog prille bestaan van de band werd o.m. gespeeld op deze podia: The Hague Jazzfestival, Delft Bluesfestival (2x), Big Rivers Festival Dordrecht, Bevrijdingsfestival Wageningen, muziekcafé De Amer (2x), Jazzfestival Breda (2x), Pinksterpop Helmond, Cajun en Zydecofestival Raamsdonksveer (3x), Bluesfestival Texel (2x), Bluestouch Oss, Jazz- en Bluesfestival Steenwijk, Bluesfestival Zoetermeer (2x), Wapen van Oudeschans, festival Blues Alive in de Schouwburg van Cuijk, festival Zydeco at Sea op Ameland, Rotterdamse bluessoos L'Esprit, Scottish Festival in Bilzen (Belgie), festival Blues aan Zee in Monster, schouwburg Deventer op Accordeonfestival 2008, Dordtse Jazzsoos, bluesclub The Rocking Jamm in Hengelo, Theater Landgraaf, 't Zielhoes in Noordpolderzijl, Cajunfestival Hoorn, Jazzconcerten Waddinxveen (2x), Hoff-

concert in Wijk bij Duurstede (2x), Cajun Cabin in Middelharnis, festival An Evening with the Blues in theater De Agnietenhof te Tiel, theater De Molenberg in Delfzijl, Bluesclub XXL in Wageningen.

In 2008 staan o.m. op stapel buitenlandse optredens op de jazzfestivals van Gronau (Duitsland) en Lichtensteig (Zwitserland) en het blues/rootsfestival Gevarenwinkel in Herselt (België).

Henk de Kat

Foto: Frank Jansen

Recensies:

'A great jazzy/bluesy cajungroup' en 'A highlight of the festival' en 'One of the bands I particularly enjoined'

(Gary Hayman, hoofdredacteur van Amerika's bekendste cajun/zydeco site, over een optreden op het jaarlijkse Europese cajunfestival in Raamsdonksveer).

'Een hoogtepunt van ons jaarlijkse festival'

(Ledenblad van de Wassenaarse Jazzclub)

'Een combinatie van blues, cajun en zydeco met veel swingende nummers en een zeer fraaie eigen compositie over Clifton Chenier'

(Country Gazette)

'Schitterende band en Nederlandse cajunblues van wereldklasse'

(Rootstime / België, maart 2007)

'Franse passie en Amerikaanse blues'.

(Zoetermeersche Courant)

'De stemming op het North Sea Jazzfestival kwam er snel in door het optreden van de cajungroep van de Delftse accordeonist Henk de Kat, die op het podium bij de hoofdingang de zaak meteen fors aan het swingen bracht.'

(Berry Zand Scholten in De Telegraaf)

Hans de Vries, mondharmonica

Foto: Bert Lek

'Iemand zei in de pauze tegen me -- als je in een dip zit, dan is het beste doktersadvies: ga naar een concert van Les Chats Cadiens. En zo is het precies. Wát een enthousiasme en uitstraling! Bedankt, uit de grond van m'n hart. Het was echt fantastisch.'

(Ab Slijter van het Drentse bluescafe De Amer, na een theaterconcert daar in december 2003)

'Feestachtige blues om van uit je tent te gaan' en 'Het plezier spat er vanaf'

(Dagblad vh Noorden, februari 2005)

'Les Chats Cadiens zorgt voor een verrassing. Het is deze vrolijke zydeco-band (geprogrammeerd als uitsmijter) die het jubilerende festival een feestelijk einde geeft.'

(De Gelderlander over het festival 'An Evening with the Blues' in Tiel, maart 2005) Een spetterend optreden' en 'Nutvillage Twostep: een schitterend, opzwevend eigen nummer'

(Delftsche Courant)

Henk de Kat en Willem van Dullemen tijdens het Bevrijdingsfestival Wageningen in 2007

Foto: Jan Molenveld

'De blues zingt van oudsher met zelfspot en melancholie over tegenspoed en ellende. Maar wie gisteravond tijdens het achtste Delftse Bluesfestival in café De Klok was, die kon zich nog zo 'blue' voelen: bij de opgewekte moerasblues van Les Chats Cadiens sloeg die stemming in de kortste keren om naar opperste vrolijkheid. Muziek waarbij je niet stil kunt blijven zitten, en dat hoefde ook niet. Sterker: het kon niet eens. Het was staan geblazen, zo mudvol was het in De Klok'.

(AD/Haagsche Courant, februari 2006)

'Les Chats Cadiens toverde Herberg de Graauw (Hulst) om in een klein Louisiana, en speelde het publiek volkomen plat. Gait Klein Kromhof als gast op de bluesharp had nog nooit samen met de mannen van Les Chats Cadiens opgetreden, maar dat was geen handicap -- het leverde oorstrelende improvisaties op.'

Jeroen Elfferich

Foto: Bert Lek

'Henk de Kat, niet voor niets twee jaar geleden uitgeroepen tot 'Best European Accordeon Player' (European Cajun & Zydeco-Awards), is een duizendpoot: hij zingt, is tevens bassist door behalve de toetsen van de accordeon ook de bassen te bespelen (wat zelden gebeurt in dit genre) en slaat daarbij het ritme met zijn voet op de grote drum. Maar ex-Louisiana Radio-zanger/gitarist Hans de Vries doet niet voor hem onder. Hij slooft zich uit op een kindermodel rubboard, een paar triangels, inclusief één turbo-exemplaar, een snaredrum en kleine percussie, speelt mondharmonica en neemt in veel nummers de zang voor zijn rekening. Samen met De Kat klinkt dat prachtig in nummers als 'I Washed My Hands (in Muddy Water)', Dansez Dansa' en 'Storyteller's Blues'. Willem van Dulleman staat als een rots in de branding de gitaarpartijen te verzorgen met vaak prachtige soli. Deze groep schept een sfeer en een geluid als van een vijf- of zes koppige band'.

Bluesmagazine 'Block', in een recensie over festival 'Blues Alive' in de Schouwburg van Cuijk, maart 2006)

Tijdens het festival 'Bluestouch Oss', oktober 2007

Foto: Hans Kreutzer

'Vooral in grand café De Lindeboom kan er geen bluesliefhebber meer bij. Zelfs in de gang staan mensen te genieten van de muziek van Les Chats Cadiens. Deze band is echt geweldig. Er staan ook van die stoere motorrijders te luisteren'.

Texelse Courant over festival 'Texel Blues' in oktober 2007

Bij het swingende optreden van Les Chats Cadiens had iedereen het reuze naar zijn zin en was de belangstelling enorm, wat ongetwijfeld een beloning was voor de organisatie.

Geleijn van der Ham in recensie op website van festival Het Accordeon in de Schouwburg van Deventer, februari 2008